

РЕШЕНИЕ

« 16 » июль 2018ел

КАРАР

№ 57-2

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының
Килдураз авыл жирлегендә бюджет процессы
турындагы нигезләмәне раслау хакында

Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, «Россия Федерациясендә
жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрэндәге 131-ФЗ
номерлы Федераль закон, Буа муниципаль районының Килдураз авыл жирлеге Советы нигезендә
КАРАР КАБУЛ ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының Килдураз авыл жирлегендә бюджет
процессы турындагы нигезләмәне расларга (Кушымта).
2. Әлеге карар Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында
(<http://pravo.tatarstan.ru>) басылып чыккан мизгелдән законлы көченә керә, шулай ук Татарстан
Республикасы муниципаль берәмлекләре Порталында Интернет мәгълүмат-телекоммуникация
челтәрендә (<http://buinsk.tatarstan.ru>) урнаштырыла.
3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну үз өстемдә калдырам.

Буа муниципаль районының Килдураз
авыл жирлеге башлыгы

И.М. Хәбибуллин

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының
Килдураз авыл жирлегендә бюджет процессы
турындагы нигезләмә

1 бүлек. Гомуми нигезләмәләр

1 статья. Бюджет процессының хокукый нигезе

1. Әлеге Нигезләмә Россия Федерациясенң бюджет законнары, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының Килдураз авыл жирлегенә муниципаль берәмлегенә Уставы нигезендә эшләнә, шулай ук Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының Килдураз авыл жирлегенә муниципаль берәмлегенә башка муниципаль хокукый актлары белән бюджет хокук мөнәсәбәтләре субъектлары арасында аның үтәлешен төзү, карау, раслау, үтәү һәм контрольдә тоту барышында, шулай ук муниципаль бурыч алуларны гамәлгә ашыру һәм муниципаль бурыч белән идарә итү процессында (алга таба-муниципаль берәмлек) барлыкка килә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала.

2. Әлеге Нигезләмәдә кулланыла торган төшенчәләр һәм терминнар Россия Федерациясе Бюджет кодексы билгеләгән мәгънәләрендә кулланыла.

2 статья. Муниципаль берәмлек бюджетының хокукый рәвеш

1. Муниципаль берәмлек бюджеты (алга таба - бюджет) һәм аның үтәлеше турында хисап Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының Килдураз авыл жирлегенә Советы (алга таба - Совет) карары формасында эшләнә һәм раслана.

2. Бюджет турындагы карар билгеләнгән тәртиптә имзаланганнан соң 10 көннән дә соңга калмыйча рәсми рәвештә басылып чыгарга тиеш.

3 статья. Россия Федерациясе бюджет классификациясен куллану

1. Бюджетка караган өлештә Россия Федерациясе бюджет классификациясен куллану тәртибен билгеләү, детальләштерү һәм билгеләү бюджет вәкаләтләренә керә.

2. «Буа муниципаль районының Финанс-бюджет палатасы» МКУ (алга таба - районның финанс-бюджет палатасы) төп администраторлары жирле үзидарә органнары һәм (яисә) алар карамагындагы казна учреждениеләре булган керем төрләре буенча подваллар кодлары исемлеген раслый.

3. Районның финанс-бюджет палатасы тарафыннан бюджетның максатчан маддәләре исемлегенә һәм кодлары билгеләнә.

Бюджеттан бирелә торган максатчан билгеләнештәге бюджетара субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар исәбеннән финанслар белән тәмин ителә торган бюджет чыгымнарының максатчан статьялары исемлеген һәм кодларын билгеләү тәртибе районның финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнә.

4 статья. Бюджет процессының принциплары һәм этаплары

1. Муниципаль берәмлектәге бюджет процессы Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән Россия Федерациясе бюджет системасы принципларына нигезләнә.

2. Бюджет процессының төп этаплары түбәндәгеләр:

- бюджет проектын төзү;
- бюджетны карау һәм раслау;

- бюджетны үтәү;
- муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру.

5 статья. Бюджет процессында катнашучылар һәм аларның бюджет вәкаләтләре

1. Бюджет процессында түбәндәгеләр катнаша:

- 1) Буа муниципаль районының Килдураз авыл жирлеге башлыгы (алга таба - Башлык);
- 2) Совет;
- 3) Буа муниципаль районының Килдураз авыл жирлеге башкарма комитеты (алга таба - Башкарма комитет);
- 4) районның финанс-бюджет палатасы;
- 5) «Буа муниципаль районының контроль-хисап палатасы» МКУ (алга таба - районның контроль-хисап палатасы);
- 6) бюджет акчаларының баш бүлүчеләре (бүлүчеләре);
- 7) бюджет керемнәренә баш администраторлары (администраторлары);
- 8) бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarының баш администраторлары (администраторлары);
- 9) бюджет акчаларын алуучылар.

2. Совет үз утырышларында, Советның эшче төркемнәрендә бюджет үтәлешенә аерым мәсьәләләрен үз утырышларында, комиссияләр утырышларында, Совет утырышларында, депутатлар гарызнамәләре белән бәйлә рәвештә тикшерү барышында тышкы муниципаль финанс контроле органнарының хокукый статусын төзи һәм билгели, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләренә исәп-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенә гомуми принциплары турында» 2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясенә башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы Уставы (алга таба - Буа муниципаль районы) нигезендә башка вәкаләтләренә гамәлгә ашыра.

Советка Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Россия Федерациясенә һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары белән билгеләнгән бюджет мәсьәләләре буенча аның компетенциясе чикләрендә, аның вәкаләтләрен тәмин итү өчен, барлык кирәкле мәгълүмат Башкарма комитет тарафыннан тапшырылырга тиеш.

3. Башкарма комитет бюджет проектын төзүне тәмин итә, аны кирәкле документлар һәм материаллар белән Советны раслауга кертә, бюджетара трансфертларны бүлү методикасын һәм (яисә) тәртибен эшли һәм раслый, бюджет үтәлешен һәм бюджет хисаплылыгын төзүне тәмин итә, бюджет үтәлеше турында хисапны Совет раславына тапшыра, муниципаль бурыч белән идарә итүне тәмин итә, Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән башка вәкаләтләренә гамәлгә ашыра, һәм (яисә) алар нигезендә кабул ителә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган муниципаль хокукый актлар.

4. Районның финанс-бюджет палатасы бюджет проектын төзи, аны советка кертү өчен кирәкле документлар һәм материаллар белән тапшыра, бюджет үтәлешен оештыра, бюджет хисаплылыгын төзү тәртибен билгели, Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм (яисә) алар нигезендә кабул ителә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган муниципаль хокукый актларда билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләренә гамәлгә ашыра.

5. Районның контроль-хисап палатасы түбәндәге бюджет вәкаләтләрен башкара::

жирле бюджет үтәлешен контрольдә тоту;

жирле бюджет проектларына экспертиза;

жирле бюджет үтәлеше турында еллык хисапны тышкы тикшерү;

жирле бюджет акчаларын, шулай ук Россия Федерациясе законнарында каралган башка чыганаclarдан жирле бюджет тарафыннан алына торган акчаларның законлылыгына, нәтижәлелегенә (нәтижәлелегенә һәм экономиялелегенә) контрольлек итүне оештыру һәм гамәлгә ашыру;

муниципаль милектә булган мөлкәт, шул исәптән интеллектуаль эшчәнлек нәтижәләре һәм муниципаль берәмлеккә караган индивидуализация чаралары белән идарә итүнең һәм аның белән

эш итүнең билгелэнгән тәртибен үтәүне контрольдә тоту;

жирле бюджет акчалары исәбеннән салым һәм башка ташламалар һәм өстенлекләр бирүнең нәтижәлелеген бәяләү, шулай ук муниципаль гарантияләр һәм поручительстволар бирүнең законлылығын бәяләү, шулай ук юридик затлар һәм шәхси эшкуарлар тарафыннан жирле бюджет һәм муниципаль милектәге мөлкәт акчалары исәбеннән башкарыла торган алыш-бирешләр буенча башка ысуллар белән йөкләмәләргә үтәүне тәмин итүнең законлылығын бәяләү;

муниципаль берәмлекнең чыгым йөкләмәләренә кагылышлы өлешендә, шулай ук муниципаль программаларга кагылышлы өлешендә муниципаль хокукый актлар проектларына (финанс-икътисадый нигезләмәләргә нигезләгән дә кертеп) финанс-икътисадый экспертиза;

муниципаль берәмлектә бюджет процессын анализлау һәм аны камилләштерүгә юнәлдерелгән тәкъдимнәр эзерләү;

жирле бюджетның үтәлеше турында мәгълүмат эзерләү, үткәрелгән контроль һәм эксперт-аналитик чаралар нәтижәләре турында мәгълүмат эзерләү һәм мондый мәгълүматны муниципаль берәмлекнең вәкилләккә органына һәм муниципаль берәмлек башлыгына тапшыру;

коррупциягә каршы торуга юнәлдерелгән чараларда катнашу;

Буа муниципаль районы составына керүче жирлекләр бюджетларына кергән Буа муниципаль районы бюджеты акчаларын куллануның законлылығына, нәтижәлелегенә (нәтижәлелегенә) контрольдә тоту;

тышкы муниципаль финанс контроле өлкәсендә федераль законнарда, Россия Федерациясе субъекты законнарында, муниципаль берәмлекнең вәкилләккә органы уставында һәм норматив хокукый актларында билгелэнгән башка вәкаләтләр.

Район Контроль-хисап палатасының әлегә пунктта каралган бюджет вәкаләтләре «Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләргә контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенә гомуми принциплары турында» 2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы Федераль законда билгелэнгән нигезләмәләргә үтәп гамәлгә ашырыла.

6. Бюджет акчаларын баш бүлүче:

расланган бюджет ассигнованиеләргә һәм бюджет йөкләмәләргә лимитлары нигезендә бюджет акчаларын файдалануның нәтижәлелеген, адреслылығын һәм максатчан характерын тәмин итә;

үзгәртү буйсынган бюджет акчаларын алучылар һәм бүлүчеләр исемлеген төзи;

расланган бюджет йөкләмәләргә лимитлары һәм бюджет ассигнованиеләргә чикләрендә үтәлгән тиешле чыгым йөкләмәләргә реестрын алып бара;

бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыруны гамәлгә ашыра, бюджет ассигнованиеләргә нигезләүне тәшкит итә;

бюджет язмасын төзи, раслый һәм алып бара, бюджет ассигнованиеләргә, ведомство карамагындагы бюджет акчаларын алучылар һәм бүлүчеләр буенча бюджет йөкләмәләргә лимитларын бүлгән һәм бюджетның тиешле өлешен үти;

бюджет йөкләмәләргә лимитларын формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

жыелма бюджет язмасын формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

казна учреждениеләргә булып торучы бюджет акчаларын алучыларның ведомство буйсынуындагы бюджет сметаларын раслау тәртибен билгели;

муниципаль биремнәр формалаштыра һәм раслый;

максатчан билгеләнеше булган бюджетара субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар, шулай ук әлегә кодекс белән билгелэнгән башка субсидияләр һәм бюджет инвестицияләргә, аларны биргәндә билгелэнгән шартларның, максатларның һәм тәртипнең үтәлешен тәмин итә;

бюджет акчаларын баш бүлүченең бюджет хисабын формалаштыра;

муниципаль берәмлек исемнән аңа буйсынган бюджет акчаларын алучыларның акчалата йөкләмәләргә буенча жавап бирә;

Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлегә Нигезләмәдә һәм алар нигезендә кабул ителгән торган бюджет хокук мөнәсәбәтләргә жайга сала торган муниципаль хокукый актларда билгелэнгән башка бюджет вәкаләтләргә гамәлгә ашыра.

7. Бюджет акчаларын бүлүче:

бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыра;

бюджет ассигнованиеләргә, бюджет йөкләмәләргә лимитларын ведомство карамагындагы бюджет средстволарын бүлүчеләргә һәм (яки) алучыларга бүлгән һәм бюджетның тиешле өлешен

үти;

бюджет акчаларын баш бүлүчегэ бюджет язмасын Формалаштыру һәм үзгөртү буенча тәкъдимнәр кертэ;

максатчан билгеләнеше булган бюджетара субсидиялар, субвенциялар һәм башка бюджетара трансфертлар, шулай ук элге кодекс белән билгелэнгән башка субсидиялар һәм бюджет инвестицияләре, аларны биргәндә билгелэнгән шартларның, максатларның һәм тәртипнең үтөлешен тәмин итэ;

бюджет акчаларын тиешле баш бүлүче тарафыннан билгелэнгән очракта һәм тәртиптә бюджет акчаларын баш бүлүченең үз карамагындагы аерым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

8. Бюджет акчаларын алучы түбәндәге бюджет вәкаләтләренә ия:

бюджет сметасын төзи һәм башкара;

расланган бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләре чикләрендә бюджет йөкләмәләрен кабул итэ һәм (яисә) башкара;

үзенә каралган бюджет ассигнованиеләренең нәтижәлелеген, максатчан файдалануын тәмин итэ;

бюджет язмаларын үзгөртү буенча тәкъдимнәрне баш күрсәтмә бирүчегә (күрсәтмә бирүчегә) кертэ;

бюджет исәбен алып бара (бюджет исәбен алып баруны тәмин итэ);

бюджет хисабын төзи (бюджет хисаплылыгын булдыруны тәмин итэ) һәм бюджет акчаларын алучының тиешле баш күрсәтмә бирүчегә (күрсәтмә бирүчегә) бюджет хисаплылыгын тапшыра;

Россия Федерациясе Бюджет кодексында, элге Нигезләмәдә һәм алар нигезендә бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган муниципаль хокукый актларда кабул ителгән башка вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

9. Бюджет керемнәренең баш администраторы:

ана буйсынган бюджет керемнәренең администраторлары исемлеген төзи;

урта сроклы финанс планын һәм (яисә) бюджет проектын төзү өчен кирәкле белешмәләрен тапшыра;

касса планын төзү һәм алып бару өчен белешмәләр бирэ;

бюджет керемнәренең баш администраторын формалаштыра һәм бюджет хисабын тапшыра;

Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары керемнәре чыганакалары исемлеге нигезендә үзләренә беркетелгән керем чыганакалары буенча бюджет керемнәре чыганакалары реестрын алып бара;

Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән мондый методикага карата гомуми таләпләр нигезендә бюджетка керемнәр керүне фаразлау методикасын раслый;

элге Кодекста һәм аның нигезендә кабул ителә торган, бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган норматив хокукый актларда (муниципаль хокукый актларда) билгелэнгән бүтән бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

10. Бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларының баш администраторы:

ана буйсынучы администраторлар исемлеген бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларын төзи;

бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча керемнәр һәм түләүләр планлаштыруны (фаразлауны) гамәлгә ашыра;

бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларын каплау өчен билгелэнгән ассигнованиеләрдән файдалануның адреслылыгын һәм максатчан характерын тәмин итэ;

бюджет ассигнованиеләрен бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларының ведомство администраторлары буенча бүлэ һәм бюджетның тиешле өлешен башкара;

бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларының баш администраторының бюджет хисабын төзи

Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгелэнгән мондый методикага гомуми таләпләр нигезендә бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча керемнәрне фаразлау методикасын раслый;

бюджет ассигнованиеләренең нигезләмәләрен тәшкит итэ.

11. Бюджет чараларын баш идарәченең (күрсәтмә бирүченең) бюджет керемнәренең, бюджет керемнәренең баш администраторының (администраторының) бюджет вәкаләтләре эчке финанс контролен гамәлгә ашыру һәм эчке финанс аудитын финанслау чыганакаларының бюджет

вәкаләтләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә билгеләнә.

6 статья. Бюджет керемнәре

1. Бюджет керемнәре Россия Федерациясенең бюджет законнары, салымнар һәм жыемнар турындагы Россия Федерациясе законнары һәм башка мәжбүри түләүләр турындагы законнар һәм алар нигезендә кабул ителгән Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм салымнар һәм жыемнар турында Татарстан Республикасы законнары, Салымнар һәм жыемнар турындагы Советның норматив-хокукый актлары нигезендә төзелә.

2. Жирле салымнар турында карар, Совет карарларына үзгәрешләр кертү хакында жирле бюджетларның керемнәрен үзгәртүгә китерә торган, чираттагы финанс елында һәм план чорында үз көченә керә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган карарлар чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында карар проекты кертелгәнче 7 көннән дә соңга калмыйча кабул ителергә тиеш.

7 статья. Бюджет чыгымнары

1. Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары чыгымнарын формалаштыру дәүләт хакимиятенең федераль органнары, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнарының вәкаләтләрен чикләүгә бәйле чыгым йөкләмәләре нигезендә гамәлгә ашырыла, аларны үтәү Россия Федерациясе законнары, халыкара һәм башка килешүләр һәм килешүләр нигезендә чираттагы финанс елында (чираттагы финанс елында һәм план чорында) тиешле бюджетлар акчалары исәбеннән башкарылырга тиеш.

8 статья. Резерв фонды

1. Бюджетның чыгым өлешендә Башкарма комитетның резерв фондын булдыру күздә тотыла.

2. Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларының чыгым өлешендә закон чыгару (вәкиллекле) органнарының һәм закон чыгару (вәкиллекле) органнары депутатларының резерв фондларын булдыру тыела.

3. Башкарма комитетның резерв фонды күләме тиешле бюджетлар турындагы законнар (карарлар) белән билгеләнә һәм күрсәтелгән законнар (карарлар) белән расланган чыгымнарның гомуми күләменнән 3 проценттан артмаска тиеш.

4. Башкарма комитетның резерв фонды акчалары көтелмәгән чыгымнарны финанс ягыннан тәмин итүгә, шул исәптән авария-торгызу эшләрен һәм табигый бәла-казалар һәм башка гадәттән тыш хәлләр нәтижеләрен бетерүгә бәйле башка чараларны үткәргүгә, шулай ук әлеге статьяның 6 пунктында күрсәтелгән тәртиптә каралган башка чараларга жибәрелә.

5. Башкарма комитетның Резерв Фондының жирле бюджет составында каралган бюджет ассигнованиеләре Башкарма комитет карары буенча файдаланыла.

6. Башкарма комитетның Резерв Фондының жирле бюджет составында каралган бюджет ассигнованиеләрен куллану тәртибе башкарма комитет тарафыннан билгеләнә.

7. Башкарма комитетның резерв фондының бюджет ассигнованиеләреннән файдалану турындагы хисап тиешле бюджет үтәләше турындагы еллык хисапка кушымта итеп бирелә.

10 статья. Бюджетта каралмаган чыгымнарны гамәлгә ашыру

1. Әгәр чыгым йөкләмәләренең гамәлдәге төрләре буенча чыгым йөкләмәләрен арттыруны яисә аның кабул ителгәнчегә кадәр бер генә гавами-хокукый берәмлек тарафыннан үтәлмәгән чыгым йөкләмәләренең яңа төрләрен кертүне күздә тоткан муниципаль хокукый акт кабул ителсә, күрсәтелгән муниципаль хокукый акт чыгым йөкләмәләренең яңа төрләрен үтәү чыганаclarын һәм тәртибен, шул исәптән кирәк очракта, финанс ресурсларын Россия Федерациясе бюджет системасының тиешле бюджетларына тапшыру тәртибен билгели торган нормалар булырга тиеш.

2. Чыгым йөкләмәләренең яңа төрләрен кабул итүгә бюджет ассигнованиеләре бүлеп биру яисә чыгым йөкләмәләренең гамәлдәге төрләрен үтәүгә бюджет ассигнованиеләрен арттыру, бюджет турындагы карарга тиешле бюджет ассигнованиеләрен кертү шарты белән йә агымдагы финанс елында, тиешле бюджет турындагы Совет карарына тиешле үзгәрешләр керткәннән соң һәм бюджет чыгымнарының аерым статьялары буенча бюджет ассигнованиеләре кыскартылганда

гына, Чираттагы финанс елы башыннан гына гамэлгә ашырылырга мөмкин.

11 статья. Чыгым йөкләмәләре

1. Муниципаль берәмлекнең чыгым йөкләмәләре нәтижәдә барлыкка килә:

жирле әһәмияттәге мәсьәләләр һәм федераль законнар нигезендә жирле үзидарә органнары хәл итәргә хокуклы башка мәсьәләләр буенча муниципаль хокукый актлар кабул итү, шулай ук әлегә мәсьәләләр буенча муниципаль берәмлек (муниципаль берәмлек исемнән) шартнамәләр (килешүләр) төзү;

жирле үзидарә органнары тарафыннан аларга тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамэлгә ашырганда муниципаль хокукый актлар кабул итү;

муниципаль казна учреждениеләре тарафыннан муниципаль берәмлек исемнән шартнамәләр (килешүләр) төзү.

2. Муниципаль берәмлекнең әлегә статьяның 1 өлешендәге 1, 3 пунктларында күрсәтелгән чыгым йөкләмәләре жирле үзидарә органнары тарафыннан мөстәкыйль билгеләнә һәм үз керемнәре һәм тиешле жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары исәбенә үтәлә.

3. Муниципаль берәмлекнең әлегә статьяның 1 өлешендәге 2 пункттында күрсәтелгән чыгым йөкләмәләре федераль законнар (Россия Федерациясе субъекты законнары) нигезендә жирле үзидарә органнарының муниципаль хокукый актлары белән билгеләнә, Россия Федерациясе Бюджет кодексында каралган тәртиптә жирле бюджетларга бирелә торган Россия Федерациясе субъекты бюджетыннан субвенцияләр исәбеннән һәм чикләрендә үтәлә.

Муниципаль берәмлектә тиешле субвенцияләренә исәпләү методикаларында кулланыла торган нормативлар арттырылган очракта, муниципаль берәмлекнең күрсәтелгән чыгым йөкләмәләрен тулысынча үтәү өчен кирәкле өстәмә чыгымнарны финанс белән тәмин итү үз керемнәре һәм жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары исәбеннән гамэлгә ашырыла.

3.1. Жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә хәл итү буенча муниципаль районнарның һәм шәһәр, авыл жирлекләренең жирле үзидарә органнары арасында төзелгән килешүләр нигезендә аларга тапшырылган жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә хәл итү буенча шәһәр, авыл жирлекләренең жирле үзидарә органнары вәкаләтләрен муниципаль районнарның жирле үзидарә органнары тарафыннан гамэлгә ашыруга яисә жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә хәл итү буенча муниципаль районнарның жирле үзидарә органнары вәкаләтләрен шәһәр, авыл жирлекләренең жирле үзидарә органнары тарафыннан гамэлгә ашыруга бәйлә чыгым йөкләмәләре муниципаль районнарның һәм шәһәр, авыл жирлекләренең жирле үзидарә органнары арасында төзелгән килешүләр нигезендә аларга тапшырылган муниципаль районнарның һәм шәһәр, авыл жирлекләренең жирле үзидарә органнары арасында төзелгән килешүләр нигезендә тиешле жирле үзидарә органнарының муниципаль хокукый актлары белән күрсәтелгән килешүләр нигезендә билгеләнә, әлегә Кодексның 142_4 һәм 142_5 статьяларында каралган тәртиптә бирелә торган тиешле жирле бюджетлардан бюджетара трансфертлар исәбенә һәм чикләрендә үтәлә.

Муниципаль берәмлектә тиешле бюджетара трансфертларны исәпләү методикаларында кулланыла торган нормативлар арткан очракта, муниципаль берәмлекнең күрсәтелгән чыгым йөкләмәләрен тулысынча үтәү өчен кирәкле өстәмә чыгымнарны финанс белән тәмин итү күрсәтелгән муниципаль берәмлекнең жирле бюджеты кытлыгын финанслау чыганакалары исәбенә гамэлгә ашырыла.

4. Жирле үзидарә органнары, Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән таләпләренә үтәп, үз вәкаләтләрен даими нигездә гамэлгә ашыручы депутатларга, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфай затларына, муниципаль хезмәткәрләргә, муниципаль учреждениеләр хезмәткәрләренә хезмәт өчен түләү күләмнәрен һәм шартларын мөстәкыйль билгели.

5. Жирле үзидарә органнары федераль дәүләт хакимияте органнары, Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимияте органнары компетенциясенә кертелгән мәсьәләләренә хәл итүгә бәйлә чыгым йөкләмәләрен, федераль законнарда, Россия Федерациясе субъектлары законнарында билгеләнгән очрактан тыш, билгеләргә һәм үтәргә хокуклы түгел.

Жирле үзидарә органнары башка муниципаль берәмлекләренә жирле үзидарә органнары, дәүләт хакимияте органнары компетенциясенә кермәгән һәм федераль законнар һәм Россия Федерациясе субъектлары законнары белән аларның компетенциясеннән төшереп калдырылмаган мәсьәләләренә хәл итүгә бәйлә чыгым йөкләмәләрен бары тик үз финанс акчалары булганда гына

(бюджетара трансфертлардан тыш) билгеләргә һәм үтәргә хокуклы.

12 статья. Бюджет кытлыгы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорының һәр елына бюджет кытлыгы, әлеге статьяның 2 өлешендә билгеләнгән чикләүләрне үтәп, бюджет турында Совет карары белән билгеләнә.

2. Бюджет кытлыгы, кире кайтарылмый торган түләүләрнең һәм түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәренең расланган күләмен исәпкә алмыйча, бюджет керемнәренең расланган еллык гомуми күләменң 10 проценттан артмаска тиеш.

Бу муниципаль районы муниципаль берәмлегенә карата Россия Федерациясе Бюджет кодексының 136 статьясындагы 4 пункттында каралган чаралар гамәлгә ашырылган очракта, бюджет кытлыгы, кире кайтарылмый торган түләүләрнең һәм (яисә) түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәренең расланган күләмен исәпкә алмыйча, бюджет керемнәренең расланган еллык гомуми күләменң 5 процентыннан артмаска тиеш.

Муниципаль берәмлек милкендә булган акцияләрне сатудан һәм капиталда катнашуның башка рәвешләреннән керемнәрнең жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarы составында бюджет турында Совет карары белән расланган һәм (яисә) жирле бюджет акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчалар кимү очрагында жирле бюджет кытлыгы әлеге пунктта билгеләнгән чикләүләрне узып китәргә һәм жирле бюджет акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчаларны киметергә мөмкин.

3. Бюджет үтәлеше турында еллык хисап күрсәткечләре буенча барлыкка килгән бюджет дефициты әлеге статьяның 2 өлешендә билгеләнгән чикләүләргә туры килергә тиеш.

Чираттагы финанс елының 1 гыйнварына кадәр, бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarы составында Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетлары тарафыннан бюджетка бирелгән һәм түләнгән бюджет кредитлары арасындагы аерма расланган очракта, бюджет дефициты әлеге статьяның 2 пункттында билгеләнгән чикләүләрне күрсәтелгән аерма чикләреннән артып китәргә мөмкин.

13 статья. Бюджет кредитлары

1. Бюджет кредитлары Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына, юридик затларга Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә һәм Совет карары белән билгеләнгән тәртиптә, шулай ук бюджет турындагы Совет карары белән каралган шартларда һәм чикләрдә бирелә.

14 статья. Бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarы

1. Бюджет кытлыгын эчке финанслау чыганаclarы составына түбәндәгеләр керә:

1) номиналь бәясә Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән муниципаль кыйммәтле кәгазьләрне урнаштырудан кергән чаралар һәм аларны каплауга юнәлдерелгән чаралар арасында аерма;

2) кредит оешмаларының алынган һәм кире кайтарылган кредитлары арасындагы аерма Россия Федерациясе валютасында;

3) Россия Федерациясе валютасында алынган һәм түләнгән бюджет кредитлары арасында Россия Федерациясе бюджет системасының бюджетларга бүленә торган бюджетлары арасындагы аерма;

4) Россия Федерациясеннән чит ил валютасында алынган һәм максатчан чит ил кредитларыннан (алынмалардан) файдалану кысаларында бирелгән бюджет кредитлары арасындагы аерма;

5) тиешле финанс елы дәвамында бюджет чараларын исәпкә алу счетларында калган акчаларны үзгәртү;

б) бюджет кытлыгын эчке финанслауның бүтән чыганаclarы составына кертелә.

2. Бюджет кытлыгын эчке финанслауның бүтән чыганаclarы составына кертелә:

1) муниципаль милектә булган акцияләр сатудан һәм капиталда катнашуның башка рәвешләреннән керемнәр;

2) бюджет чаралары буенча курс аермасы;

3) муниципаль гарантияләрне Гарант тарафыннан үтәү гарантның принципалга карата

регресс таләбе хокукы барлыкка килүгә китерсә йә бенефициарның принципалга Карата таләбе хокукы гарантка бирелүгә бәйле булса, Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләрне үтәүгә җибәрелә торган акчалар күләме;

4) муниципаль гарантияләрне Гарант тарафыннан үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукы барлыкка килүгә китерсә, максатчан чит ил кредитларын (бурыч алуларын) файдалану кысаларында Россия Федерациясе тарафыннан бирелгән чит ил валютасында муниципаль гарантияләрне үтәүгә җибәрелә торган акчалар күләме;;

5) Россия Федерациясе валютасында бүтән бурыч йөкләмәләрен түләүгә җибәрелә торган акчалар күләме;

6) юридик затларга бирелгән бюджет кредитларын кире кайтарудан алынган акчалар һәм юридик затларга Россия Федерациясе валютасында бирелгән бюджет кредитлары суммасы арасындагы аерма;

7) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелгән бюджет кредитларын кире кайтарудан алынган акчалар һәм Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына Россия Федерациясе валютасында бирелгән бюджет кредитлары суммасы арасындагы аерма.;

8) җирле бюджет акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счеттан күчерелгән акчалар белән җирле бюджет акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счетка күчерелгән акчалар белән җирле бюджет акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счетка күчерелгән акчалар арасындагы аерма.

Агымдагы финанс елы башына җирле бюджет акчаларының калган өлешләре муниципаль юл фондының хисап финанс елында файдаланылмаган бюджет ассигнованиеләре күләмендә агымдагы финанс елында муниципаль юл фондының бюджет ассигнованиеләрен арттыруга, шулай ук муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органының хокукый акты белән билгеләнә торган күләмдә юнәлдерелә , агымдагы финанс елында вакытлыча касса өзеклекләрен каплауга һәм муниципаль берәмлек исемнән товарлар китерүгә, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә муниципаль контрактлар төзү өчен төзелгән муниципаль контрактлар, хисап финанс елында әлеге муниципаль контрактлар шартлары нигезендә түләнергә тиешле хезмәтләр күрсәтүгә бюджет ассигнованиеләрен арттыруга, хисап финанс елында субсидияләр алучыларның акчалата йөкләмәләрен түләү өчен кирәкле сумма чикләрендә бирелгән юридик затларга субсидияләр бирүгә бюджет ассигнованиеләрен арттыруга юнәлдерелгә мөмкин., күрсәтелгән субсидияләр күрсәтелгән субсидияләрне финанс белән тәмин итү чыганагы булып тора, күрсәтелгән максатларга файдаланылмаган бюджет ассигнованиеләренең калган суммасыннан артмаган күләмдә, җирле бюджет турында муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы карарында каралган очракларда.

Җирле бюджет акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счетта калган акчалар белән идарә итү операцияләре составына муниципаль берәмлек һәм Федераль казначылыкның территориаль органнарында яки муниципаль берәмлекнең финанс органында, Россия Федерациясе законнары нигезендә, шәхси счетлары ачылган оешмаларның акчаларын жәлеп итү һәм кире кайтару кертелә.

15 статья. Муниципаль бурыч алулар һәм муниципаль бурыч

1. Муниципаль бурыч алулар дигәндә Россия Федерациясе валютасында эчке базарда урнашкан муниципаль берәмлек исемнән кыйммәтле кәгазьләр чыгару юлы белән гамәлгә ашырыла торган муниципаль бурыч алулар һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезләмәләре нигезендә Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларынан һәм кредит оешмаларынан бюджетка жәлеп ителә торган кредитлар аңлашыла, алар буенча муниципаль бурыч йөкләмәләре барлыкка килә.

Россия Федерациясе валютасында Россия Федерациясеннән читтә бурыч алулар рөхсәт ителми.

Муниципаль бурыч алуларны гамәлгә ашыру хокукы Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм Устав нигезендә муниципаль берәмлек исемнән Башкарма комитетка бирелә.

Агымдагы финанс елында бурыч алуларның иң чик күләме, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 104 һәм 104.1 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алып, агымдагы финанс елында бюджет кытлыгын финанслауга һәм (яисә) бурыч йөкләмәләрен түләүгә юнәлдерелә торган суммадан артмаска тиеш.

2. Муниципаль бурыч - Муниципаль бурыч алулардан, өченче затлар йөкләмәләре буенча

гарантиялардан барлыкка килә торган йөкләмәләр, Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән бурыч йөкләмәләре төрләре нигезендә Буа муниципаль районы тарафыннан үз өстенә алган башка йөкләмәләр.

3. Муниципаль бурыч структурасы Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән бурыч йөкләмәләре төрләре буенча муниципаль бурыч йөкләмәләре төркемлегеннән гыйбарәт.

Бурыч йөкләмәләре йөкләмәләр рәвешендә булырга мөмкин.:

муниципаль кыйммәтле кәгазьләргә (муниципаль кыйммәтле кәгазьләргә);

Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетка жәлеп ителгән бюджет кредитлары

кредит оешмаларыннан алынган кредитлар;

(муниципаль гарантияләргә).

Бурыч йөкләмәләре кыска вакытлы (бер елдан кимрәк), уртача сроклы (бер елдан биш елга кадәр) һәм озак сроклы (биш елдан алып 10 елга кадәр) булырга мөмкин.

4. Муниципаль бурычның иң чик күләме кире кайтарылмый торган түләүләрнең һәм (яисә) түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәренәң расланган күләмен исәпкә алмыйча, бюджет керемнәренәң гомуми еллык расланган күләменнән артмаска тиеш.

Буа муниципаль районына карата Россия Федерациясе Бюджет кодексының 136 статьясындагы 4 пункттың каралган чараларны гамәлгә ашырган очракта, муниципаль бурычның иң чик күләме, кире кайтарылмый торган түләүләрнең һәм (яисә) түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәренәң расланган күләмен исәпкә алмыйча, бюджет керемнәренәң расланган гомуми еллык күләменәң 50 проценттан артмаска тиеш.

Чираттагы финанс елының 1 гыйнварына кадәр муниципаль бурычның иң чик күләме агымдагы елның 1 гыйнварына бюджет кредитлары буенча муниципаль бурыч күләме чикләрендә һәм (яисә) бюджет турындагы карар белән агымдагы финанс елында Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка жәлеп ителә торган бюджет кредитлары кытлыгын финанслау чыганаclarы составында әлегә кредитлар чикләрендә әлегә пунктта билгеләнгән чикләүләрне узып китәргә мөмкин.

5. Чираттагы финанс елында һәм план чорында муниципаль бурычка хезмәт күрсәтү чыгымнары күләме, хисап финанс елында бюджет үтәләше турындагы хисап күрсәткечләре буенча расланган Хисап финанс елында һәм план чорында, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан бирелә торган субвенцияләр исәбеннән гамәлгә ашырыла торган чыгымнар күләменнән тыш, бюджет чыгымнары күләменәң 15 процентыннан артмаска тиеш.

16 статья. Муниципаль гарантияләрне бирү

1. Муниципаль берәмлек исемнән муниципаль гарантияләр Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында карарда күрсәтелгән гарантияләрнең гомуми суммасы чикләрендә, Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм әлегә Нигезләмә таләпләре нигезендә Башкарма комитет тарафыннан бирелә.

2. Башкарма комитет муниципаль гарантияләр бирү турында, принципалның гарантия буенча йөкләмәләренә үтәү (өлешчә үтәү) йөзеннән Гарант тарафыннан түләнгән суммалар регрессы тәртибендә гарантка түләү буенча мөмкин булчак йөкләмәләренә үтәүне тәмин итү турында шартнамәләр төзи һәм муниципаль гарантияләр бирә.

Гарантия буенча йөкләмәләренә үтәү (өлешчә үтәү) йөзеннән Гарант тарафыннан түләнгән суммалар регрессы тәртибендә принципал тарафыннан гарантка түләү тәртибе һәм сроклары Гарант белән принципал арасындагы шартнамә белән билгеләнә. Әлегә мәсьәләләр буенча якларның килешүе булмаганда, гарантның принципалга карата регресс таләпләрен канәгатьләндерү Гарант таләбендә күрсәтелгән тәртиптә һәм срокларда гамәлгә ашырыла.

Россия Федерациясе валютасындагы муниципаль гарантияләрдән килеп чыга торган йөкләмәләренәң, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексының 104 статьясындагы 4 пункты нигезендә бирелгән чит ил валютасындагы муниципаль гарантияләрнең гомуми суммасы муниципаль бурыч составына бурыч йөкләмәсе төре буларак кертелә.

Муниципаль гарантияне бирү һәм үтәү Муниципаль бурыч кенәгәсендә чагылдырылырга тиеш.

Бирелгән гарантияләрне исәпкә алу, муниципаль гарантияләр белән тәмин ителгән принципал йөкләмәләренә үтәү, шулай ук бүлеп бирелгән муниципаль гарантияләр буенча Гарант

түлүүлөрөн гамэлгә ашыруны исәпкә алуны районның финанс-бюджет палатасы алып бара.

16.1.статья. Юридик затларга (дәүләт (муниципаль) учреждениеләренә субсидияләрдән тыш), шәхси эшмәкәрләргә, физик затларга субсидияләр бирү.

1. Юридик затларга (муниципаль учреждениеләргә, индивидуаль эшкуарларга, шулай ук товар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр житештерүче физик затларга субсидияләр товарлар житештерү (сату) белән бәйлә булмаган чыгымнарны каплау, Россия Федерациясе территориясендә үстерелгән виноградтан тыш, жиңел һәм мотоцикллардан, шәраб продуктарынан тыш), эшләр башкару, хезмәтләр күрсәтү белән бәйлә чыгымнарны каплау максатларында түләүсез һәм кире кайтарылмый торган нигездә бирелә.

2. Юридик затларга (муниципаль учреждениеләргә субсидияләрдән, шулай ук әлегә статьяның 6 - 8 пунктларында күрсәтелгән субсидияләрдән тыш), индивидуаль эшмәкәрләргә, шулай ук товар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр житештерүче физик затларга субсидияләр бирелә:

1) федераль бюджеттан һәм Россия Федерациясенәң бюджеттан тыш дәүләт фондлары бюджетларынан - федераль бюджет турында Федераль законда, Россия Федерациясенәң бюджеттан тыш дәүләт фондлары бюджетлары турындагы Федераль законнарда һәм алар нигезендә кабул ителә торган Россия Федерациясе Хөкүмәтенәң норматив хокукый актларында яисә дәүләт хакимиятенәң федераль органнары (федераль дәүләт органнары) вәкаләтле актларында каралган очракларда һәм тәртиптә.;

2) Россия Федерациясе субъекты бюджетынан һәм бюджеттан тыш территориаль дәүләт фондлары бюджетларынан - Россия Федерациясе субъекты бюджеты турында Россия Федерациясе субъекты законында, Россия Федерациясе субъекты бюджетларында һәм алар нигезендә кабул ителә торган Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенәң югары башкарма органының норматив хокукый актларында яисә Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимияте органнарының вәкаләтле органнары актларында каралган очракларда һәм тәртиптә;

3) жирле бюджеттан - жирле бюджет турында муниципаль берәмлек Советы карарында һәм аның нигезендә кабул ителә торган башкарма комитетның муниципаль хокукый актларында яки жирле үзидарә вәкаләтле органнары актларында каралган очракларда һәм тәртиптә.

3. Юридик затларга (муниципаль учреждениеләргә субсидияләрдән тыш), индивидуаль эшмәкәрләргә, шулай ук товар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр житештерүче физик затларга субсидияләр бирүне жайга салучы норматив хокукый актлар, муниципаль хокукый актлар Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән гомуми таләпләргә туры килергә һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән гомуми таләпләргә туры килергә тиеш.:

1) субсидияләр алу хокукына ия юридик затларны (муниципаль учреждениеләрдән тыш), индивидуаль эшкуарларны, физик затларны - товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр житештерүчеләрне сайлап алу критерийлары һәм категорияләре;

2) субсидияләр бирү максатлары, шартлары һәм тәртибе;

3) тиешле бюджетка субсидияләргә кире кайтару тәртибе, аларны биргәндә билгеләнгән шартлар бозылган очракта, тиешле бюджетка;

4) агымдагы финанс елында товарлар житештерү (сату), эшләр башкару, хезмәт күрсәтүләр белән бәйлә чыгымнарны финанс ягыннан тәэмин итү максатларында бирелә торган субсидияләргә (финанс ягыннан тәэмин итү чыганагы күрсәтелгән субсидияләр булган субсидия алучының акчалата йөкләмәләрен түләү өчен кирәкле сумма чикләрендә бирелгән субсидияләрдән тыш) калган субсидияләргә кире кайтару очраклары һәм тәртибе.;

5) субсидия бирә торган бюджет акчаларын баш бүлүче (бүлүче) һәм муниципаль финанс контроле органы тарафыннан аларны алучылар тарафыннан субсидияләр бирү шартларын, максатларын һәм тәртибен үтәүне мәжбүри тикшерү турында нигезләмә.

3.1. Субсидия алучылар әлегә статьяда каралган шартлар бозылган очракта, тиешле акчалар әлегә статьяның 3 пунктында һәм 8 пунктындагы дүртенче абзацында каралган норматив хокукый актларда, муниципаль хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә Россия Федерациясе бюджет системасының тиешле бюджетына кире кайтарылырга тиеш.

4. Әлегә статьяда күрсәтелгән субсидияләр биргәндә, аларны бирү турында шартнамәләргә (шартнамәләргә) һәм (яисә) норматив хокукый актларга, аларны бирүне жайга салучы муниципаль хокукый актларга һәм әлегә шартнамәләр (киләшүләр) буенча йөкләмәләргә үтәү максатларында төзелгән шартнамәләргә (шартнамәләргә) кертелә торган аларны бирүнең мәжбүри шарты булып,

шартнамалар (килешүләр) буенча тәмин итүчеләр (подрядчылар, башкаручылар) булган затларның һәм шулай ук шартнамалар (килешүләр) буенча субсидияләр алучыларның ризалыгы тора., субсидияләр бирү (муниципаль унитар предприятиеләрдән, хужалык ширкәтләреннән һәм жәмгыятьләрдән тыш) аларның устав (жыелма) капиталларында гавами-хокукый берәмлекләре катнашында, шулай ук андый ширкәтләр һәм жәмгыятьләр һәм аларның устав (жыелма) капиталларында катнашында коммерция оешмалары катнашында) турындагы шартнамалар (килешүләр) буенча йөкләмәләргә үтәү максатларында төзелгән килешүләр (килешүләр) буенча йөкләмәләргә үтәү максатларында, субсидияләр биргән бюджет акчаларын баш бүлүче (бүлүче) һәм алар тарафыннан дәүләт (муниципаль) финанс тикшерүе органнары тарафыннан, субсидияләр бирү максатлары һәм тәртибе.

4.1. Әлеге статьяның 1 пункттында күрсәтелгән юридик затларга әлеге статьяда каралган субсидияләр биргәндә, аларны бирүнең мәжбүри шарты-товарларны житештерү (сату), эшләр башкару, хезмәтләр күрсәтү һәм (яисә) норматив хокукый актларга, аларны бирүне жайга салучы муниципаль хокукый актларга, чит ил валютасының алынган акчалары исәбеннән сатып алуны тыю, операцияләрдән тыш, чит ил валютасы акчалары исәбеннән сатып алуны тыю., югары технологияле чит ил жиһазларын, чималын һәм комплектлау әйберләрен сатып алганда (жибәргәндә), шулай ук әлеге акчаларны норматив хокукый актларда, күрсәтелгән юридик затларга субсидияләр бирүне жайга салучы муниципаль хокукый актларда билгеләнгән башка операцияләр максатларына ирешү белән бәйле рәвештә Россия Федерациясенең валюта законнары нигезендә гамәлгә ашырыла.

5. Әлеге статьяда каралган субсидияләр федераль бюджеттан, Россия Федерациясе субъекты бюджетыннан, жирле бюджеттан муниципаль-хосусый партнерлык турындагы килешүләрдә, муниципаль-хосусый партнерлык турында Россия Федерациясе законнарында, концессион килешүләр турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә төзелгән концессион килешүләр һәм шартлар нигезендә бирелергә мөмкин.

6. Бюджет турындагы карарда Россия Федерациясе Президенты, Россия Федерациясе Хөкүмәте, Россия Федерациясе субъектының югары вазыйфай заты, Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы, Башкарма комитетның юридик затларга (дәүләт (муниципаль) учреждениеләрдән тыш), индивидуаль эшкуарларга, физик затларга субсидияләр рәвешендә, шул исәптән конкурс нигезендә бирелә торган грантлар бирүгә бюджет ассигнованиеләре каралырга мөмкин.

Күрсәтелгән субсидияләргә федераль бюджеттан, Россия Федерациясе субъектлары бюджетларыннан, жирле бюджетлардан бирү тәртибе, әгәр әлеге тәртип әлеге пунктның беренче абзацында каралган карарлар белән билгеләнмәгән булса, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең, Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенең югары башкарма органының норматив хокукый актлары, Башкарма комитетның муниципаль хокукый актлары белән билгеләнә.

7. Бюджет турында законда (карарда) федераль бюджеттан, Россия Федерациясе субъекты бюджетыннан, жирле бюджеттан акцияләренең (өлешләренең) 100 проценты Россия Федерациясе субъектыннан, Россия Федерациясе субъектыннан, муниципаль берәмлектән булган юридик затларга субсидияләр бирүгә, Күрсәтелгән юридик затлар милкендә булган капитал төзелеш объектларына капитал салуларны гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләре каралырга мөмкин., һәм (яки) алар тарафыннан күчмәсез милек объектларын сатып алуга, алга таба мондый юридик затларның устав капиталларын Россия Федерациясе законнары нигезендә арттыру белән бәйле.

Әлеге пунктның беренче абзацында каралган субсидияләр бирү турындагы карарлар федераль бюджеттан, Россия Федерациясе субъекты бюджетыннан, жирле бюджеттан Россия Федерациясе Хөкүмәтенең, Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы, Башкарма комитетның муниципаль хокукый актлары рәвешендә алар билгеләгән тәртиптә кабул ителә.

Әлеге пунктның беренче абзацында каралган субсидияләр бирү субсидия бирә торган бюджет акчаларын алучы һәм субсидия бирелә торган юридик зат арасында төзелгән шартнамәгә (килешүгә) нигезендә гамәлгә ашырыла. Күрсәтелгән шартнамәгә (килешүгә) әлеге пунктның беренче абзацында каралган субсидия бирелгән юридик затның дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә алынган акчалар исәбеннән сатып алуны гамәлгә ашыру бурычын билгели торган нигезләмәләр, шулай ук хисап финанс елында кулланылмаган субсидия калдыгын тиешле бюджетка кире кайтару турында

нигезләмә (әлеге пунктның беренче абзацында каралган субсидиядән тыш) кертелергә тиеш., (икенче абзац 2013 елның 16 октябрендәге 79-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә) әгәр субсидия бирә торган бюджет акчаларын алучы әлеге пунктның дүртенче абзацында күрсәтелгән норматив хокукый (хокукый) актларда билгеләнгән тәртиптә әлеге акчалардан агымдагы финанс елында субсидия бирү максатларында файдалануга ихтыяж булу турында карар кабул ителмәсә.

Әлеге пунктта каралган субсидияләр бирү тәртибе, субсидияләр бирү турындагы шартнамәләргә (киләшүләргә) таләпләрне дә кертеп, федераль бюджеттан, Россия Федерациясе субъекты бюджетыннан, жирле бюджеттан, субсидияләр бирү тәртибе, аларны бирү срокларына һәм шартларына карата таләпләрне дә кертеп, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен, Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенен югары башкарма органының норматив хокукый актлары, Башкарма комитетның муниципаль хокукый актлары белән билгеләнә.

8. Әлеге статьяның 1 һәм 8 пунктларында күрсәтелгән юридик затларга федераль бюджеттан, Россия Федерациясе субъекты бюджетыннан, жирле бюджеттан субсидияләр бирү турында шартнамәләр (киләшүләр) төзү һәм муниципаль берәмлек исемнән расланган бюджет йөкләмәләренен расланган лимитларының гамәлдә булу срогыннан артып киткән вакытка муниципаль берәмлек исемнән концессион килешүләр төзү Россия Федерациясе Хөкүмәте, Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенен югары башкарма органы карарларында каралган очракларда гамәлгә ашырыла, Кабул ителә торган тәртиптә Башкарма комитет.

2 бүлек. БЮДЖЕТ ПРОЕКТЫН ТӨЗҮ ҺӘМ КАРАУ

17 статья. Бюджет проектын төзү нигезләре

1. Бюджет проекты чыгым йөкләмәләрен финанс белән тәмин итү максатларында социаль-икътисадый үсеш фаразы нигезендә төзелә.

2. Жирле бюджет проекты муниципаль берәмлекнең жирле администрациясе билгеләгән тәртиптә әлеге Кодекс нигезендә һәм муниципаль берәмлек Советының муниципаль хокукый актлары таләпләрен үтәгән килеш кабул ителә торган тәртиптә төзелә.

Муниципаль берәмлек бюджеты проекты, Россия Федерациясе субъекты бюджеты турындагы канундан тыш, муниципаль район бюджетларының муниципаль хокукый актлары нигезендә муниципаль берәмлек Советының муниципаль хокукый актлары нигезендә бер елга (чираттагы финанс елына) яисә өч елга (чираттагы финанс елына һәм план чорына) бер елга яисә өч елга (чираттагы финанс елына һәм план чорына) раслана һәм раслана.

Жирле бюджет проекты чираттагы финанс елына төзелгән һәм расланган очракта, башкарма комитет муниципаль берәмлекнең урта сроклы финанс планын эшли һәм раслый.

18 статья. Бюджет проектын төзү өчен кирәкле белешмәләр

1. Бюджет проектын үз вакытында һәм сыйфатлы итеп төзү максатларында финанс-бюджет палатасы кирәкле белешмәләрен башка финанс органнарыннан, шулай ук дәүләт хакимиятенен башка органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан алырга хокуклы.

2. Район бюджеты проектын төзү түбәндәгеләргә нигезләнә:

Россия Федерациясендә бюджет сәясәтен (бюджет сәясәтенә таләпләр) билгели торган Россия Федерациясе Федераль Собраниясенә Россия Федерациясе Президенты юллаган нигезләмәләре;

Россия Федерациясенен бюджет, салым һәм таможня-тариф сәясәтенен төп юнәлешләре (Татарстан Республикасының бюджет һәм салым сәясәтенен төп юнәлешләре, муниципаль берәмлекнең бюджет һәм салым сәясәтенен төп юнәлешләре);

социаль-икътисадый үсеш фаразы;

озак сроклы чорга бюджет фаразы (бюджет фаразы проекты, бюджет фаразы проекты);

дәүләт (муниципаль) программаларында (дәүләт (муниципаль) программалары проектларында, күрсәтелгән программаларга үзгәрешләр проектларында).";

19 статья. Социаль-икътисадый үсеш фаразы

1. Муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеше фаразы кимендә өч елга эзерләнә.

2. Муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеше фаразы ел саен башкарма комитетта билгеләнгән тәртиптә эзерләнә.

2.1. Муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеше фаразы Буа муниципаль районы (шәһәр эче бүленеше булган шәһәр округы) башкарма комитеты тарафыннан Буа муниципаль районы (шәһәр эчендәге район) башкарма комитеты һәм муниципаль берәмлекнең башкарма комитеты арасындагы килешү нигезендә, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 154 статьясындагы 1 пунктының икенче абзацында билгеләнгән очрактан тыш, эшләнергә мөмкин.

3. Муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеше фаразы закон чыгару (вәкиллеке) органына бюджет проектын кертү турында карар кабул итү белән бер үк вакытта башкарма комитет тарафыннан хуплана.

4. Чираттагы финанс елына һәм план чорына социаль-икътисадый үсеш фаразы план чоры параметрларын төгәлләштерү һәм план чорының икенче ел параметрларын өстәү юлы белән эшләнә.

Социаль-икътисадый үсеш фаразына аңлатма язуында фараз параметрларын нигезләү, шул исәптән аларны фаразлана торган үзгәрешләрнең сәбәпләрен һәм факторларын күрсәтеп, элек расланган параметрлар белән чагыштыру китерелә.

5. Бюджет проектын төзү яисә карау барышында муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеш фаразын үзгәртү бюджет проектының төп характеристикаларын үзгәртүгә китерә.

6. Муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеш фаразын эшләү башкарма комитетның вәкаләтле органы (вазыйфаи заты) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

7. Әлеге Кодексның 170_1 статьясы нигезендә озак сроклы чорга муниципаль берәмлекнең бюджет фаразын формалаштыру максатларында озак сроклы чорга социаль-икътисадый муниципаль берәмлекнең фаразы башкарма комитетта билгеләнгән тәртиптә эзерләнә.

20 статья. Муниципаль программалар

1. Муниципаль программалар башкарма комитет тарафыннан раслана.

Муниципаль программаларны гамәлгә ашыру сроклары башкарма комитет тарафыннан билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

Муниципаль программаларны эшләү, күрсәтелгән программаларны формалаштыру һәм гамәлгә ашыру турында карарлар кабул итү тәртибе башкарма комитетның муниципаль хокукый акты белән билгеләнә.

2. Муниципаль программаларны гамәлгә ашыруны финанс ягыннан тәмин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләме программаны раслаган башкарма комитетның муниципаль хокукый акты нигезендә бюджет чыгымнарының һәр максатчан маддәсе буенча бюджет чыгымнарының тиешле программасы турындагы карар белән раслана.

Чираттагы финанс елыннан башлап гамәлгә ашыруга тәкъдим ителә торган муниципаль программалар, шулай ук элек расланган муниципаль программаларга үзгәрешләр башкарма комитет билгеләгән срокларда расланьрга тиеш.

Муниципаль программалар бюджет турындагы канунга (карарга) үз көченә кергән көннән алып өч айдан да соңга калмыйча туры китерелергә тиеш.

3. Һәр муниципаль программа буенча ел саен аны гамәлгә ашыруның нәтижәләгән бәяләү уздырыла. Күрсәтелгән бәяләүне үткөрү тәртибе һәм аның критерийлары башкарма комитет тарафыннан билгеләнә.

Күрсәтелгән бәяләү нәтижәләре буенча муниципаль берәмлекнең башкарма комитеты тарафыннан элек расланган муниципаль программаны чираттагы финанс елыннан башлап туктату яисә үзгәртү кирәклегенә турында, шул исәптән муниципаль программаны гамәлгә ашыруны финанс белән тәмин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләмен үзгәртү кирәклегенә хақында карар кабул ителергә мөмкин.

21 статья. Муниципаль юл фонды

Муниципаль юл фонды Совет карары белән төзелә.

Муниципаль юл фондының бюджет ассигнованиеләре күләме шушы пунктның беренче

абзацында күрсәтелгән муниципаль берәмлек Советы карары белән билгеләнгән муниципаль берәмлек бюджеты керемнәренәң фаразлана торган күләмәнән ким булмаган күләмдә чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) жирле бюджет турында карар белән раслана:

автомобиль бензинына акцизлар, турыдан-туры куылган бензин, дизель ягулыгы, Россия Федерациясе территориясендә житештерелә торган дизель һәм (яисә) карбюратор (инжектор) двигательләр өчен мотор майлары;

муниципаль берәмлек Советы карары белән расланган жирле бюджетка муниципаль юл фонды төзүне күздә тоткан башка кертемнәр.

Муниципаль юл фондының бюджет ассигнованиеләрен формалаштыру һәм куллану тәртибе муниципаль берәмлек Советы карары белән билгеләнә.

Агымдагы финанс елында файдаланылмаган муниципаль юл фондының бюджет ассигнованиеләре чираттагы финанс елында муниципаль юл фондының бюджет ассигнованиеләрен арттыруга жиберелә.

22 статья. Бюджет турында карар проектында карау һәм раслау өчен бирелә торган күрсәткечләрнең составы

1. Бюджет турындагы Совет карарында бюджет керемнәренәң гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, бюджет дефицита (профицита) керә торган бюджетның төп характеристикалары, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлегә Нигезләмәдә билгеләнгән башка күрсәткечләр булырга тиеш.

Бюджет турындагы Совет карарында, Россия Федерациясе Бюджет кодексында, Татарстан Республикасы законнары, Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезләмәләре нигезендә кабул ителгән муниципаль хокукый актлар белән билгеләнмәгән очракта, жирлекләр бюджетлары арасында керемнәр бүлү нормативлары булырга тиеш.

2. Бюджет турындагы карар белән түбәндәгеләр раслана:

бюджет керемнәренәң баш администраторлары исемлегә;

бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarының баш администраторлары исемлегә;

чыгым төрләренәң бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары, төркемнәре (төркемнәре һәм төркемнәре) йә чыгымнарның төрләре классификациясенәң чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына), шулай ук әлегә законда, Россия Федерациясе субъектында, муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органында билгеләнгән очракларда бюджетлар чыгымнары классификациясенәң бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары (төркемнәре һәм төркемнәре) буенча, чыгымнар төрләре төркемнәре (төркемнәре һәм төркемнәре) һәм төркемнәре буенча, чыгымнар төрләре классификациясенәң әлегә финанс елына туры китереп билгеләнгән бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча, шулай ук бюджетлар чыгымнары классификациясенәң бүлекчәләре һәм бүлекчәләре буенча, әлегә Кодекста, муниципаль берәмлекнең хокукый акты белән билгеләнгән очракларда бюджет ассигнованиеләрен бүлү;

Чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) бюджет чыгымнарының ведомство структурасы;

гавами норматив йөкләмәләрне үтәүгә юнәлдерелә торган бюджет ассигнованиеләренәң гомуми күләме;

Чираттагы финанс елында һәм план чорында Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына башка бюджетлардан алына торган һәм (яисә) бирелә торган бюджетара трансфертлар күләме

чираттагы финанс елына һәм план чорының беренче елына бюджет расланган (расланган) чыгымнарның гомуми күләме бюджет чыгымнарының гомуми күләменәң кимендә 2,5 проценты күләмендә (максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансфертлар исәбеннән каралган бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча), план чорының икенче елында бюджет чыгымнарының гомуми күләменәң кимендә 5 проценты күләмендә (максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансфертлар исәбеннән каралган бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча) расланган (бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча);

чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarы;

муниципаль эчке бурычның югары чиге, киләсе елның 1 гыйнварына, чираттагы финанс

елыннан, план чорының елдан-ел, шул исәптән муниципаль гарантияләр буенча бурычның иң югары чиге күрсәтелеп, муниципаль эчке бурычның югары чиге;

Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән бюджетның башка күрсәткечләре.

3. Бюджет турында Совет карары белән бюджет керемнәреннән тиешле бюджет ассигнованиеләреннән һәм (яисә) бюджет чыгымнарының гомуми күләменнән тыш бюджет турындагы карар белән билгеләнгән максатларга чираттагы финанс елыннан башлап, бюджетта кертелергә (чагылыш табарга) тәкъдим ителә торган салым булмаган керемнәрнең аерым төрләре (подвидалар) буенча бюджет керемнәреннән файдалану каралган.

3 бүлек. БЮДЖЕТНЫ КАРАУ ҺӘМ РАСЛАУ

23 статья. Бюджет турында карар проекты Совет каравына кергү

1. Бюджет турында карар проекты Совет карарларында билгеләнгән срокларда башкарма комитет тарафыннан карала, әмма агымдагы елның 15 ноябрәненнән дә соңга калмыйча түбәндәге документлар һәм материаллар белән бергә кертелә:

Россия Федерациясенәң бюджет, салым һәм таможня-тариф сәясәтенең төп юнәлешләре (Татарстан Республикасының бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре, муниципаль берәмлекләренәң бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре);

агымдагы финанс елының узган чорында тиешле территориянең социаль-иқтисадый үсешенәң яқынча нәтижәләре һәм агымдагы финанс елында тиешле территориянең социаль-иқтисадый үсешенәң көтелгән нәтижәләре;

муниципаль берәмлек территориясенәң социаль-иқтисадый үсеш фаразы;

тиешле территориянең берләштерелгән бюджетының чираттагы финанс елына һәм план чорына йә урта сроклы финанс планы расланган төп характеристикаларын фаразлау (керемнәрнең гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, бюджет дефициты (профициты);

бюджет проектына аңлатма;

бюджетара трансфертларны бүлүнең методикалары (методикалары проектлары) һәм исәпләре;

чираттагы финанс елы (чираттагы финанс елы һәм план чорының елдан-ел) артыннан килүче елның 1 гыйнварына муниципаль эчке бурычның югары чиге;

агымдагы финанс елына бюджетның көтелгән үтәлешен бәяләү;

күрсәтелгән бюджет сметаларына карата вәкиллекле органнар, суд системасы органнары, тышкы муниципаль финанс контроле органы тарафыннан тәкъдим ителгән, күрсәтелгән бюджет сметаларына карата финанс органы белән каршылыклар чыккан очракта тапшырыла торган күрсәтелгән органнарның бюджет сметалары проектларын;

бюджет керемнәре чыганақлары реестрлары;

башка документлар һәм материаллар

Дәүләт (муниципаль) программалар һәм эшчәнлекнең программага карамаган юнәлешләре буенча бюджет ассигнованиеләрен бүлү турындагы карар белән расланган очракта, бюджет турындагы закон проектына (карар) дәүләт (муниципаль) программалар паспорты (күрсәтелгән паспортка үзгәрешләр проектлары) тапшырыла.

Бюджет турында карар проектында бюджет ассигнованиеләрен бүлү белән кушымта булмаса, бюджетлар чыгымнары классификациясенәң бүлекләренә һәм бүлекчәләренә кушымта булмаса, бюджет чыгымнары классификациясенәң бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет ассигнованиеләрен бүлү белән кушымта бюджет турындагы карар проектына кушымталар составына кертелә.

24 статья. Бюджет һәм аны раслау турындагы карар проектына карау тәртибе

1. Чираттагы финанс елына бюджет турында карар проекты кертелгәннән соң 7 көн эчендә район башлыгы аны районның контроль-хисап палатасына экспертиза уздыру өчен жиберә.

2. Районның контроль-хисап палатасы, ачыкланган очракта, әлеге проектның кимчелекләрен күрсәтеп, бюджет турында карар проекты турында бәяләмә әзерли.

Районның Контроль-хисап палатасы бәяләмәсе депутатлар бюджет турындагы карар

проектына төзәтмәләр эзерләгәндә исәпкә алына.

3. Бюджет турындагы карарның кертелгән проекты районның контроль-хисап палатасы бәяләмәсе белән чираттагы финанс елына Советның даими комиссиясенә, шулай ук Совет депутатларына карауга жиберелә.

4. Бюджет турындагы карар проекты контроль-хисап палатасы бәяләмәсе белән жиберелгән вакыттан Совет даими комиссияләрендә муниципаль берәмлек бюджеты турында карар проекты беренче укылыш үткәрелә.

Муниципаль берәмлек бюджеты турында карар проектының төп параметрларын хуплау беренче укылыш предметы булып тора.

Беренче укылышта кабул ителгән бюджет проекты алга таба гавами тыңлаулар уздыру максатларында массакуләм мәгълүмат чараларында бастырып чыгарылырга тиеш.

5. Гавами тыңлаулар процедурасын уздырганнан соң бюджет турындагы карар проекты Совет тарафыннан икенче укылышта карала.

Икенче укылышта бюджет турында карар тәмам кабул ителә.

6. Бюджет турындагы карар белән бюджет турындагы карар проекты буенча килештерелмәгән мәсьәләләр барлыкка килгән очракта, башкарма комитет һәм Совет вәкилләре тигез санда керә торган килештерү комиссиясе төзелергә хокуклы.

Килешү комиссиясе Совет рәисе раслаган регламент нигезендә бюджет турындагы карар проектының беренче һәм икенче укылышы арасындагы бәхәсле мәсьәләләрне карый.

7. Бюджет турында Совет кабул иткән карар чираттагы финанс елына 20 декабрьдән дә соңга калмыйча имза салу һәм бастырып чыгару өчен район башлыгына жиберелә.

8. Бюджет турында Совет карары чираттагы финанс елның 1 гыйнварыннан үз көченә керә.

9. Бюджет турында Совет карары агымдагы финанс елы башыннан үз көченә кермәгән очракта, Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә бюджет белән вакытлыча идарә итү режимы кертелә.

4 бүлек. БЮДЖЕТ ҮТӨЛЭШЕ

25 статья. Бюджет үтөлеше нигезләре

1. Бюджетны үтәү башкарма комитет тарафыннан тәмин ителә. Бюджет үтөлешен оештыру районның финанс-бюджет палатасына йөкләнә.

2. Бюджет касса бердәмлеге һәм чыгымнарның бирелгәнлеге нигезендә башкарыла.

26 статья. Жыелма бюджет язмасы һәм касса планы

1. Жыелма бюджет язмасын төзү һәм алып бару тәртибе районның финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнә.

Жыелма бюджет язмасын раслау һәм аңа үзгәрешләр кертү районның финанс-бюджет палатасы рәисе тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2. Жыелма бюджет язмасының расланган күрсәткечләре бюджет турындагы карарга туры килергә тиеш.

Бюджет турындагы канунга (карарга) үзгәрешләр кертү турында закон (карар) кабул ителгән очракта, районның Финанс-бюджет палатасы рәисе жыелма бюджет язмасына тиешле үзгәрешләрне раслый.

3. Жыелма бюджет язмасына бюджет турындагы канунга (карарга) үзгәрешләр кертмичә, финанс органы житәкчесе (бюджеттан тыш дәүләт фонды идарәсе органы житәкчесе) карарлары нигезендә үзгәрешләр кертелергә мөмкин:

гавами норматив бурычларны башкару өчен каралган бюджет ассигнованиеләре бүлешкән очракта, - агымдагы финанс елында аларны үтәү өчен бюджет турындагы карар белән расланган күрсәтелгән ассигнованиеләрнең гомуми күләме чикләрендә, шулай ук расланган бюджет ассигнованиеләре составында резервланган акчаларны янадан бүлү исәбеннән аны 5 проценттан артмаган күләмдә арттыру исәбенә;

баш бүлүчеләр, бюджет акчаларын алучылар функцияләре һәм вәкаләтләре үзгәргән очракта, шулай ук муниципаль мөлкәтне тапшыруга бәйле рәвештә, бюджет акчаларын алучыларның

(алучыларның) ведомстволылыгын үзгәртү һәм жирле үзидарә органнары тарафыннан Россия Федерациясе Бюджет кодексының 154 статьясындагы 5 пункттында каралган бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда;

Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары акчаларына һәм (яисә) әлегә акчаларны суд чыгымнары өчен түләү, казна учреждениесе тарафыннан түләнергә тиешле салымнар, жыемнар, пенялар, штрафлар суммаларын, шулай ук Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән социаль түләүләрне (гавами норматив йөкләмәләргә кертелгән түләүләрдән тыш) арттыру исәбенә түләтүне күздә тоткан суд актларын үтәгән очракта;

резерв фондлары акчаларын, шулай ук расланган бюджет ассигнованиеләре составында резервланган башка акчаларны, бюджет турындагы карарда аларны куллану күләмен һәм юнәлешләрен күрсәтеп, куллану (яңадан бүлү) очрагында;

конкурс нигезендә бирелә торган бюджет ассигнованиеләрен яңадан бүлү очрагында;

агымдагы финанс елы һәм план чоры арасында бюджет ассигнованиеләрен яңадан бүлү очрагында - бюджет турындагы законда (карарда) каралган бюджет ассигнованиеләренә гомуми күләмә чикләрендә-тиешле финанс елына муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә бюджет акчаларын баш бүлүчегә бюджет ассигнованиеләренә гомуми күләмә чикләрендә-тиешле финанс елына һәм план чорына бюджет ассигнованиеләрен яңадан бүлү очрагында;

максатчан билгеләнештәге субсидияләр, субвенцияләр, башка бюджетара трансфертлар бирү турында хәбәрнамә һәм бюджет турындагы карар белән расланган күләмнәрдән тыш, физик һәм юридик затлардан кире кайтарылмый торган акчалар, шулай ук күрсәтелгән бюджетара трансфертларның ихтыяҗы булмаган очракта (кире кайтарылган очракта) алынган очракта;

муниципаль учреждениеләр тибын (ведомствосын) һәм муниципаль унитар предприятиеләрен оештыру-хокукый рәвешләрен үзгәрткән очракта;

агымдагы финанс елының бюджет ассигнованиеләре хисап финанс елында әлегә муниципаль контрактларның шартлары нигезендә түләнергә тиешле товарлар китерүгә, эшләр башкаруга, хезмәт күрсәтүләргә төзелгән дәүләт (муниципаль) контрактлары өчен түләүгә, әлегә муниципаль контрактларның шартлары нигезендә агымдагы финанс елы башына кулланылмаган бюджет ассигнованиеләренә әлегә муниципаль контрактларны үтәү өчен әлегә Кодекста билгеләнгән таләпләр нигезендә әлегә муниципаль контрактларны үтәү өчен кулланылмаган калдыкларыннан артмаган күләмдә артмаган күләмдә, хисап финанс елында әлегә муниципаль контрактларның;

муниципаль милек объектларына (юл фондларының бюджет ассигнованиеләреннән тыш) капитал салуларны гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләрен яңадан бүлгән очракта, күрсәтелгән муниципаль милек объектына капитал салуларны финанс белән тәмин итү ысулын үзгәрткәндә, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 78_2 статьясындагы 2 пункттында һәм әлегә кодексның 79 статьясындагы 2 пункттында күрсәтелгән карарларга үзгәрешләр керткәннән соң, муниципаль милек объектларына (юл фондларының бюджет ассигнованиеләреннән тыш) капитал салуларны гамәлгә ашыру өчен субсидияләр бирү очрагында, капитал салуларны гамәлгә ашыруга субсидияләр бирү турында муниципаль контрактлар яки килешүләр.

Әлегә пунктның бишенче абзацында күрсәтелгән жирле бюджет акчалары районның финанс-бюджет палатасы тарафыннан йә бюджет акчаларын бүлүчегә әлегә Нигезләмәдә билгеләнгән очракларда карала. Әлегә пунктның бишенче абзацында күрсәтелгән акчалардан файдалану (файдалану, яңадан бүлү турында карарлар кабул итү тәртибе) башкарма комитет тарафыннан билгеләнә.

Әлегә пунктта билгеләнгән нигезләр буенча жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр кертү бюджет турындагы карар белән расланган бюджет ассигнованиеләре күләмә чикләрендә, әлегә пунктның сигезенче һәм унынчы абзацларында билгеләнгән нигезләрдән тыш гамәлгә ашырыла, алар нигезендә жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр кертү бюджет турындагы карар белән расланган чыгымнарның гомуми күләменнән артып китәргә мөмкин.

Жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр керткәндә, гавами норматив йөкләмәләренә үтәүгә һәм муниципаль бурычка хезмәт күрсәтүгә каралган бюджет ассигнованиеләрен киметү бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертмичә башка бюджет ассигнованиеләрен арттыру өчен рөхсәт ителми.

4. Жыелма бюджет язмасын төзү һәм алып бару тәртибендә жыелма бюджет язмасы күрсәткечләрен һәм бюджет акчаларын баш бүлүчеләр, бүлекчеләр, максатчан статьялар, төркемнәр һәм төркемнәр) буенча йә бюджет акчаларын баш бүлүчеләр, бүлекчеләр, муниципаль программалар, максатчан статьялар һәм программага карамаган эшчәнлек юнәлешләре), бюджет

чыгымнары классификациясенә чыгымнар төрләрен (төркемнәрен һәм төркемнәрен) буенча бюджет йөкләмәләре лимитларын раслау карала.

Жыелма бюджет язмасын төзү һәм алып бару тәртибендә бюджет чыгымнары классификациясенә чыгымнар төрләре төркемнәре, төркемнәре (төркемнәре, төркемнәре һәм элементлары) буенча бюджет йөкләмәләре лимитларын, шул исәптән төрле максатчан статьялар һәм (яисә) бюджет чыгымнары төрләре, бюджет акчаларын баш бүлүчеләр өчен дифференциацияләнган раслау каралырга мөмкин.

5. Чыгымнар буенча жыелма бюджет язмасының расланган күрсәткечләре, әлеге Кодекстың 190 һәм 191 статьяларында каралган очрактан тыш, чираттагы финанс елы башына кадәр бюджет акчаларын баш бүлүчеләргә житкерелә.

Жыелма бюджет язмасын төзү һәм алып бару тәртибе белән жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр кертүнең иң чик сроклары, шул исәптән әлеге статьяда күрсәтелгән нигезләрнең төрле төрләре буенча дифференциацияләнган билгеләнергә мөмкин.

6. Жыелма бюджет язмасына бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча бюджет ассигнованиеләре кертелә, бюджетның бердәм санында калдыклар белән идарә итү операцияләреннән тыш.

7. Бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган муниципаль берәмлек Советының муниципаль хокукый актлары (Россия Федерациясе субъекты бюджеты турында Россия Федерациясе субъекты законы, территорияль дөләт бюджеттан тыш фонды бюджеты турында Россия Федерациясе субъекты законы һәм «Чираттагы финанс елына бюджет турында» муниципаль берәмлек Советы карарынан тыш), бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертмичә, жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр кертү өчен өстәмә нигезләр каралырга мөмкин һәм (яисә) бюджет турындагы карарда күрсәтелгән өстәмә нигезләрне билгеләү турында нигезләмәләр карала ала.

8. Касса планы астында агымдагы финанс елында бюджетка касса керемнәре һәм бюджеттан касса түләүләре фаразлана.

Касса планында бюджетның бердәм санында калдыклар белән идарә итү операцияләрен гамәлгә ашыруга файдаланыла торган акчаларның иң чик күләме билгеләнә.

Муниципаль контрактлар, башка шартнамәләр өчен түләү буенча бюджеттан касса түләүләрен фаразлау муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алуны планлаштырганда билгеләнган муниципаль контрактлар, башка шартнамәләр буенча акчалата йөкләмәләрне түләү срокларын һәм күләмнәрен исәпкә алып төзелә.

Касса планын төзү һәм алып бару районның финанс-бюджет палатасы тарафыннан башкарыла.

27 статья. Керемнәр буенча бюджет үтәлеше

Керемнәр буенча бюджет үтәлеше күздә тотыла:

Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә салымнар, жыемнар һәм башка керемнәрне бүлүдән кәргән керемнәрне бюджетның бердәм санына күчерү (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы редакциясендә);

артык бүленгән суммаларны күчерү, артык түләнгән яки артык түләттерелгән суммаларны кире кайтару, шулай ук мондый кире кайтаруны вакытында башкармаган өчен процентлар суммасы һәм артык алынган суммаларга исәпләнган процентлар.;

артык түләнгән яки артык алынган суммаларны Россия Федерациясе законнары нигезендә исәпкә алу;

бюджетка түләүләр бюджеты керемнәре администраторы тарафыннан аныклау;

Федераль казначылык тарафыннан артык түләнгән яисә артык түләнгән салымнар, жыемнар һәм башка түләүләр суммаларын кире кайтару (зачет, төгәлләштерү) өчен кирәкле артык бүленгән суммаларны, акчаларны, шулай ук мондый кире кайтаруны үз вакытында башкармаган өчен процентлар суммасын һәм артык алынган суммаларга исәпләнган процентларны Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә бюджетның бердәм саныннан күчерү.

28 статья. Чыгымнар буенча бюджет үтәлеше

1. Финанс-бюджет палатасы тарафыннан Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм әлеге

нигезлэмәнен таләпләрен үтәү һәм чыгымнар буенча бюджет үтәлеше тәртибе билгеләнә.

2. Бюджетның чыгымнар буенча үтәлешен күздә тоталар: бюджет һәм акчалата йөкләмәләрне кабул итү һәм исәпкә алу; акчалата йөкләмәләрне раслау; акчалата йөкләмәләрне түләүне санкцияләү; акчалата йөкләмәләрне үтәүне раслау.

29 статья. Бюджет язмасы

1. Бюджет акчаларын баш бүлүчеләрнең (бүлүчеләрнең) бюджет язмаларын төзү һәм алып бару, аларга үзгәрешләр кертүне дә кертеп, районның финан-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнә.

Бюджет акчаларын баш бүлүчеләрнең бюджет язмалары жыелма бюджет язмасы белән расланган һәм финан-бюджет палатасы тарафыннан расланган бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә төзелә.

Бюджет акчаларын бүлүчеләрнең бюджет язмалары бюджет ассигнованиеләре һәм аларга житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә төзелә.

2. Бюджет язмасын раслау һәм аңа үзгәрешләр кертү бюджет акчаларын баш бүлүче (бүлүче) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Бюджет йөкләмәләре чыгымнары һәм лимитлары буенча бюджет язмасы күрсәткечләре, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 190 һәм 191 статьяларында каралган очрактан тыш, чираттагы финан елы башына кадәр ведомство буйсынуында булган бюджет акчаларын алучылар һәм бүлүчеләргә житкерелә.

3. Бюджет язмаларын төзү һәм алып бару тәртибе бюджет акчаларын баш бүлүченең (бүлүченең) чыгымнар төрләре төркемнәре (төркемнәре һәм элементлары) буенча расланган бюджет йөкләмәләре лимитларын детальләштерүне гамәлгә ашыру хокукын яисә бурычын билгеләргә мөмкин.

4. Жыелма бюджет язмасы күрсәткечләре нигезендә бюджет акчаларын баш бүлүченең чыгымнары буенча бюджет язмасы белән расланган күрсәткечләрне жыелма бюджет язмасына тиешле үзгәрешләр кертмичә үзгәртү рөхсәт ителми.

Бюджет акчаларын баш бүлүченең бюджет язмасы күрсәткечләре нигезендә бюджет акчаларын бүлүченең чыгымнары буенча бюджет язмасы белән расланган күрсәткечләрне бюджет акчаларын баш бүлүченең бюджет язмасына тиешле үзгәрешләр кертмичә үзгәртү рөхсәт ителми.

30 статья. Бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча бюджет үтәлеше

1. Бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча бюджет үтәлеше жыелма бюджет язмасы нигезендә бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларының баш администраторы, администраторы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча бюджет ассигнованиеләре исәбеннән үтәлгә тиешле акчалата йөкләмәләрне түләүне санкцияләү районның финан-бюджет палатасы билгеләгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

31 статья. Бюджет сметасы

1. Казна учреждениесенең бюджет сметасы Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән гомуми таләпләр нигезендә казна учреждениесе карамагында булган бюджет акчаларын баш бүлүче билгеләнгән тәртиптә төзелә, раслана һәм алып барыла.

Бюджет акчаларын баш бүлүченең бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы жирле үзидарә органы булып торучы казна учреждениесенең бюджет сметасы әлеге орган житәкчесе тарафыннан раслана.

2. Казна учреждениесенең бюджет сметасының расланган күрсәткечләре казна учреждениесе функцияләрен үтәүне тәмин итү буенча бюджет йөкләмәләрен кабул итү һәм (яки) үтәү өчен аңа житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитларына туры килгә тиеш.

Казна учреждениесенең бюджет сметасында казна учреждениесенең бюджет сметасын төзү һәм алып бару тәртибендә каралган башка күрсәткечләр өстәмә расланырга тиеш.

Житәкчесе казна учреждениесенен бюджет сметасын раслау тәртибе нигезендә аны раслау хокукына ия булган бюджет сметасы күрсәткечләре, чыгымнар төрләре элементлары (төркемчәләре һәм элементлары) кодлары буенча бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә, шулай ук тиешле төркемнәрнен (ярдәмче статьялар) статьялары кодлары (статьялары) буенча, житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә өстәмә детальләштерелергә мөмкин.

32 статья. Финанслауның иң чик күләмнәре

1. Район финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнгән очракта һәм тәртиптә, чыгымнар буенча бюджетны үтәүне оештырганда, агымдагы финанс елының тиешле чорында бюджет акчаларын баш бүлүчегә, бүлүчегә һәм алуучыларга түләүнең иң чик күләмен (финанслауның иң чик күләмнәре) раслау һәм житкерү күздә тотыла.

2. Финанслауның иң чик күләме, тулаем алганда, бюджет акчаларын баш бүлүчегә, бүлүчегә һәм алуучыга карата, агымдагы финанс елы башыннан башлап, бюджет акчаларын баш бүлүчеләрне, бүлүчеләрне һәм алуучыларны финанслауга гаризалар нигезендә, ай саен яки квартал саен арта бара торган нәтижә белән билгеләнә.

33 статья. Бюджет үтәлешендә бюджет турындагы карар белән расланганнан тыш фактта алынган керемнәрдән файдалану

1. Бюджетны үтәгәндә бюджет турындагы карар белән расланган керемнәрнен гомуми күләмнен артык фактта алынган керемнәр, агымдагы финанс елына (агымдагы финанс елына һәм план чорына) бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертмичә, муниципаль бурыч алуларны алмаштыруга, муниципаль бурычны түлүгә, шулай ук элге Нигезләмәнен 27 статьясындагы 3 өлешендәге 1 пунктында каралган бюджет ассигнованиеләре житмәгән очракта, субъектның гавами норматив йөкләмәләрен үтәүгә финанс органы тарафыннан жибәрелә.

2. Максатчан билгеләнеше булган (аларны бирү турында хәбәрнамә алган очракта), шул исәптән Россия Федерациясе Бюджет кодексының 242 статьясындагы 5 пунктында билгеләнгән тәртиптә бюджетка керә торган, шулай ук бюджет үтәлеше турында закон (каرار) белән расланган керемнәрдән тыш фактта фактта алынган физик һәм юридик затлардан кире кайтарылмый торган керемнәр, максатчан билгеләнештәге субсидияләр, субвенцияләр, башка бюджетара трансфертлар бирү максатларында бюджет чыгымнарын арттыруга жибәрелә., агымдагы финанс елына (агымдагы финанс елына һәм план чорына) бюджет турында законга (каرارга) үзгәрешләр кертмичә, жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр кертү белән.

34 статья. Агымдагы финанс елын тәмамлану

1. Бюджет үтәлеше буенча операцияләр 31 декабрьдә тәмамлана, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 242 статьясындагы 2 пунктында күрсәтелгән операцияләрдән тыш.

Агымдагы финанс елында бюджет үтәлеше буенча операцияләрне төгәлләү, Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм элге статья таләпләре нигезендә, районның финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

2. Бюджет ассигнованиеләре, бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм агымдагы финанс елын финанслауның иң чик күләмнәре 31 декабрьдә үз көненә керә.

Агымдагы финанс елының соңгы эш көненә кадәр бюджет үтәлешенә касса хезмәте күрсәтүче орган билгеләнгән тәртиптә бюджетның бердәм счетында калган акчалар чикләрендә бюджет йөкләмәләрен түләргә тиеш.

3. Бюджет акчаларын алуучылар тарафыннан бюджетның бердәм счетында кулланылмый калган бюджет акчалары агымдагы финанс елының соңгы ике эш көненән дә соңга калмыйча бюджет акчаларын алуучылар тарафыннан бердәм бюджет хисабына күчәрелергә тиеш.

4. Агымдагы финанс елының 1 гыйнварына кулланылмаган, максатчан билгеләнештәге субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар, финанс белән тәмин итү чыганагы Россия Федерациясе Президентының резерв фондының бюджет ассигнованиеләре булган бюджетара трансфертлардан тыш, алар агымдагы финанс елының беренче 15 эш көне дәвамында бюджет керемнә кире кайтарылырга тиеш.

Россия Федерациясе субъекты бюджеты (жирле бюджет), бюджеттан тыш дәүләт фонды

бюджеты акчаларының баш администраторы карары нигезендә, максатчан билгеләнештәге субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар рәвешендә алынган, финанс ягыннан тәэмин итү чыганагы Россия Федерациясе Президентының резерв фондының хисап елында файдаланылмаган бюджет ассигнованиеләре булган бюджетара трансфертлардан тыш, тиешле финанс органы белән килештерелгән бюджетара трансфертларга ихтыяж булу турындагы карар нигезендә, финанс ягыннан тәэмин итү чыганагы булып торган бюджетара трансфертлардан, дәүләт бюджеттан тыш фонды белән идарә итү органы тарафыннан алар тарафыннан билгеләнгән тәртиптә, күрсәтелгән бюджетара трансфертларның калдыгыннан артмаган күләмдә акчалар агымдагы финанс елында кире кайтарылырга мөмкин.

Максатчан билгеләнеше булган субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар рәвешендә алынган бюджетара трансфертларның файдаланылмаган калдыгы, финанс белән тәэмин итү чыганагы Россия Федерациясе Президенты резерв фондының бюджет ассигнованиеләре булган бюджетара трансфертлардан тыш, күрсәтелгән акчалар тиешле бюджет керемнә күчәрелмәгән очракта, тиешле финанс органы билгеләгән тәртиптә, тиешле финанс органы билгеләгән тәртиптә, тиешле бюджет керемнә кире кайтарылырга тиеш., Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән гомуми таләпләрне үтәп, бюджеттан тыш дәүләт фонды белән идарә итү органы булып тора.

5. Районның финанс-бюджет палатасы агымдагы финанс елы тәмамланганда бюджет акчаларын алучыларны чираттагы финанс елының гыйнвар аенда Россия Федерациясендә эшләми торган бәйрәм көннәрендә аларның эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен кирәкле акчалар белән тәэмин итү тәртибен билгели.

5 бүлек. БЮДЖЕТ ХИСАБЫН ТӨЗҮ, ТЫШКЫ ТИКШЕРҮ, КАРАУ ҺӘМ РАСЛАУ 35 статья. Бюджет исәбенә алу һәм бюджет хисапчылыгы нигезләре

1. Бюджетны исәпкә алу һәм бюджет хисабы нигезләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнә.

2. Бюджет хисапчылыгы түбәндәгеләрне үз эченә ала:

- 1) бюджет үтәлеше турында хисап;
- 2) бюджет үтәлеше балансы;
- 3) эшчәнлекнең финанс нәтижеләре турында хисап;
- 4) акча чараларының хәрәкәте турында хисап;
- 5) аңлатма язуы.

3. Бюджет хисабы бюджет акчалары баш администраторларының жыелма бюджет хисабы нигезендә районның финанс-бюджет палатасы тарафыннан төзелә.

4. Бюджет хисабы еллык хисап булып тора. Район бюджетының үтәлеше турында хисап квартал саен исәпләнә.

5. Бюджет хисабы районның финанс-бюджет палатасы тарафыннан Буа муниципаль берәмлеге Башкарма комитетына тапшырыла.

6. Агымдагы елның беренче кварталында, яртыеллыгында һәм тугыз аенда бюджетның үтәлеше турында хисап Башкарма комитет тарафыннан раслана һәм районның контроль-хисап палатасына жиберелә.

36 статья. Бюджет үтәлеше турында еллык хисап

1. Бюджет үтәлеше турында еллык хисап, аны караганчы, Советта тышкы тикшерү узарга тиеш, ул бюджет чараларының баш администраторларының бюджет хисабын тышкы тикшерүне һәм бюджет үтәлеше турында еллык хисапка бәяләмә бирүне үз эченә ала.

2. Бюджетның үтәлеше турындагы еллык хисапны тышкы тикшерү районның контроль-хисап палатасы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2.1. Муниципаль берәмлек бюджетының үтәлеше турындагы еллык хисапны тышкы тикшерү Советы мөрәжәгәте буенча районның контроль-хисап палатасы яисә Татарстан Республикасының контроль-хисап органы тарафыннан гамәлгә ашырылырга мөмкин.

3. Башкарма комитет агымдагы елның 1 апреленнән дә соңга калмыйча аңа бәяләмә эзерләү өчен бюджет үтәлеше турында хисап тапшыра.

Бюджет үтәлеше турындагы еллык хисап белән бер үк вакытта бюджет үтәлеше турындагы

еллык хисап белән бергә Советка тапшырылырга тиешле карар проекты һәм башка документлар бирелә. Бюджет үтәлеше турында еллык хисапка бәяләмә эзерләү бер айдан да артмаган срокта уздырыла.

4. Бюджет үтәлеше турында еллык хисапка Бәяләмә Контроль-хисап палатасы тарафыннан Советка бер үк вакытта башкарма комитетка юллама белән тапшырыла.

5. Бюджет үтәлеше турында еллык хисап Советка агымдагы елның 1 маеннан да соңга калмыйча тапшырыла.

Бюджет үтәлеше турында еллык хисап белән бер үк вакытта муниципаль берәмлек Советының бюджет үтәлеше турындагы карары проекты, бюджет үтәлеше турында башка бюджет хисабы һәм берләштерелгән бюджетның үтәлеше турында бюджет хисабы, Россия Федерациясенә бюджет законнарында каралган башка документлар тапшырыла.

6. Бюджет үтәлеше турындагы еллык хисапны карау нәтижеләре буенча Совет бюджет үтәлеше турындагы карарны раслау яисә кире кагу турында карар кабул итә.

Бюджет үтәлеше турында Совет карар кире кагылган очракта, ул күрсәткечләргә дәрәжә чагылдырмау яисә тулы булмаган чагылдыру фактларын бетерү һәм бер айдан да артмаган срокта кабат тапшыру өчен кайта.

7. Бюджет үтәлеше турында Совет карары белән, керемнәргә, чыгымнарның һәм бюджет дефицитының (профицитының) гомуми күләмен күрсәтеп, хисап финанс елы өчен бюджет үтәлеше турында хисап раслана. Бюджет үтәлеше турындагы карарга аерым кушымталар белән түбәндәгә күрсәткечләр раслана:

- бюджетлар керемнәргә классификациясе кодлары буенча бюджет керемнәргә;
- бюджет чыгымнарының ведомство структурасы буенча бюджет чыгымнары;
- бюджетлар чыгымнары классификациясенә бүлекләргә һәм бүлекчәләргә буенча бюджет чыгымнары;
- бюджетлар кытлыкларын финанслау чыганаclarы классификациясе кодлары буенча бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarы.

37 статья. Муниципаль финанс контролен гәмәлгә ашыручы органнар

1. Бюджет хокук мөнәсәбәтләргә өлкәсендә тышкы муниципаль финанс контроле районның контроль-хисап палатасының контроль эшчәнлегә булып тора.

2. Бюджет хокук мөнәсәбәтләргә өлкәсендә эчке муниципаль финанс контроле районның финанс-бюджет палатасының контроль эшчәнлегә булып тора.

3. Муниципаль финанс контроле органнарының бюджет вәкаләтләргә Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә билгеләнә.